

VOORBLAD VOOR RAADSBUNDEL, bundelnummer: 13
 12ini01475

1. Onderwerp:	Voorjaarsnota 2012
2. Voor welke raadsyclus:	Raadsvergadering 28 juni over Jaarrekening 2011, 1 ^e Berap 2012 en Voorjaarsnota 2012
3. Agendering:	☒ Raadsrotonde in Dru Cultuurfabriek ☐ Gemeenteraadsvergadering in Dru Cultuurfabriek ☐ Werkbezoek op locatie:
4. Behandelwijze:	☐ Bespreken ☐ Kennis van nemen ☐ Richting geven aan kaderstelling ☐ Controleren ☒ Vaststellen door gemeenteraad
5. Indien raadsrotonde, hoeveel behandeltime is naar schatting nodig:	☐ drie kwartier ☒ een uur ☐ vijf kwartier ☐ twee uur ☐ twee en een half uur
6. Samenvatting hoofdpunten:	Op grond van het collegeprogramma 2011-2014 heeft het college uitgangspunten en doelstellingen voorgesteld die de basis zijn voor de komende begroting van 2013 en verder. De broekriem moet worden aangehaald, maar door gebruik te maken van de kracht van de samenleving, een andere rol van de overheid en slimme oplossingen wordt het maatschappelijk rendement per uitgegeven euro vergroot.
7. Aan raadsleden mee te zenden stukken:	Voorjaarsnota 2012 (12int00477)
8. Achterliggende stukken:	
9. Is er behoefte aan een mondelinge inleiding/ toelichting:	
10. Zijn er burgers, bedrijven, organisaties die bericht van raadsbehandeling moeten krijgen?	
11. Opmerkingen Van het Presidium:	
12 Portefeuillehouder:	G. van Balveren.
13 Meer informatie bij:	A.Oosterink; a.oosterink@oude-ijsselstreek.nl of 0315 - 292 130
14. Opmerkingen raadsgriffie	

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering : 28 juni 2012

Bundelnummer : 13

12int00478

Onderwerp : Voorjaarsnota 2012

Voorgestelde beslissing:

1. Instemmen met de Voorjaarsnota 2012
--

Aanleiding

Zoals gebruikelijk wordt het nieuwe begrotingsjaar afgetrapt met een voorjaarsnota. We kijken hierbij niet één jaar vooruit, maar werpen een blik op de komende 2,5 jaar. Deze voorjaarsnota is dan ook in een wat andere vorm opgezet ten opzichte van voorgaande jaren.

Met de voorjaarsnota 2012 heeft de gemeenteraad een instrument om het college kaders, richtlijnen en doelstellingen mee te geven bij het opstellen van de nieuwe (meerjaren) begroting 2013-2016.

Wat wordt met beslissing bereikt

- De gemeenteraad bepaalt met Voorjaarsnota 2012 de hoofdkoers voor de nieuwe begroting van 2013 en verder.

Argumenten om in te stemmen met voorgestelde beslissing(en)

- 1.1 *De gemeenteraad geeft met de voorjaarsnota de hoofdkoers weer voor de begroting 2013-2016*
De voorjaarsnota biedt een goed uitgangspunt, kaders en duidelijke richtlijnen voor het opstellen van de begroting 2013 e.v.

Uitvoering

Planning

- Op 28 juni wordt de Voorjaarsnota 2012 via een raadsrotonde voorbesproken door de gemeenteraad. Op 5 juli wordt door de gemeenteraad over de voorjaarsnota besloten.

Burgemeester en wethouders,

G.H. Tamminga
secretaris

J.P.M. Alberse
burgemeester

Voorjaarsnota 2012

12int00477

1. Inleiding

Voor u ligt de voorjaarsnota 2012, waarin wij een doorkijk geven naar de begroting van 2013 en verder.

Er gebeurt veel. Vanuit Den Haag is er een hoge mate van onzekerheid ontstaan ten aanzien van de ontwikkelingen op het gebied van decentralisaties en bezuinigingen. Dát de algemene middelen zullen afnemen, staat buiten kijf, maar de val van het kabinet zet de mate waarin mogelijk weer in een ander daglicht.

Daarnaast spelen de ontwikkelingen op het gebied van de economische tegenwind, de demografische ontwikkelingen, veranderende behoefte vanuit de maatschappij en individualisering een grote rol. Om op deze ontwikkelingen in te spelen zijn we onze strategische heroriëntatie (gebaseerd op Zero Based Budgeting) en de hieruit voortvloeiende (financiële) maatregelen aan het uitrollen. Met het realiseren van de besparingen zijn we goed op stoom. We werken voortvarend aan de omvorming van onze gemeentelijke organisatie naar onze nieuwe rollen en verantwoordelijkheden. Uiteraard zijn we nog niet klaar. De komende jaren staan dan ook in het teken van verdere vormgeving van dat wat we in gang hebben gezet. Zo hebben we bijvoorbeeld een (virtuele) ronde langs al onze kernen gemaakt om te bezien wat we in de komende periode nog willen en kunnen realiseren vanuit onze nieuwe rol en kijken we naar de mogelijkheden voor intensievere regionale samenwerking. We kijken hierbij niet één jaar vooruit, maar werpen een blik op de komende 2,5 jaar. Deze voorjaarsnota is dan ook in een wat andere vorm opgezet ten opzichte van voorgaande jaren.

Hieronder geven we aan hoe deze voorjaarsnota is opgebouwd. Allereerst schetsen we (in hoofdstuk 2) kort de belangrijkste doelstellingen en gevolgen van de ontwikkelingen die op de gehele gemeente van toepassing zijn. Dit doen we aan de hand van de uitgangspunten die we met de strategische heroriëntatie hebben geformuleerd. Vervolgens geven we per thema vanuit de programma's onze doelstellingen voor 2013 (en verder) weer.

Vanuit deze doelstellingen zijn de financiële gevolgen in hoofdstuk 4 inzichtelijk gemaakt. Gezien de financiële ontwikkelingen zullen niet alle doelstellingen gerealiseerd kunnen worden. Er moeten prioriteiten gesteld en keuzes gemaakt worden. Bij verdergaande kortingen op het gemeentefonds, leggen we als gemeente de prioriteit bij de thema's zorg, onderwijs en economie.

De programmabegroting 2013-2016 wordt, op basis van de kaders en richtingen die de gemeenteraad aan de hand van deze voorjaarsnota bepaalt, vormgegeven en wordt u eind 2012 aangeboden.

2. Algemene uitgangspunten

In het afgelopen jaar zijn een aantal ontwikkelingen in gang gezet die grote gevolgen gaan hebben voor de gemeente in de toekomst. De gemeente gaat op een andere manier vorm geven aan de uitvoering van haar taken en heeft daarvoor al een reorganisatie van de ambtelijke organisatie ingezet. Richtinggevend zijn de volgende vier uitgangspunten¹.

1. De gemeente ondersteunt de burger, maar stimuleert het zelforganiserend vermogen van de lokale samenleving.

De relatie tussen burger en gemeente verandert sterk. Er ontstaat een nieuwe relatie tussen een terugtrekkende overheid waardoor meer aan de burger, de ondernemers en aan (maatschappelijk) organisaties wordt overgelaten. Onze gemeente zal actief gaan anticiperen op het zelfsturend vermogen van de samenleving. Voor 2013 betekent dit dat *herijking aan de orde is van de subsidies die aan verschillende instellingen en verenigingen wordt verstrekt*. Hier wordt een plafond aan gesteld. Daarbij willen we *nieuwe initiatieven* vanuit de samenleving, die bijdragen aan onze doelen, stimuleren en ondersteunen. Ook willen we nieuwe samenwerkingsvormen met lokale ondernemers en ondernemersverenigingen stimuleren.

Concrete doelstellingen voor 2013 zijn verder:

- De pilot dorpskracht en buurtbudgetten zijn met succes ingebed in de kernen
- Wijkgericht werken wordt ingericht
- Het verenigingsleven heeft een preventief activiteitenpakket ontwikkeld en (deels) ingevoerd
- Het voorzieningenniveau is passend, efficiënt, multifunctioneel en betaalbaar

2. De gemeente behoudt haar doelstellingen, maar gaat terug naar de kern.

Er vindt een herbezinning plaats op de rol die vanuit bestuurlijke doelstellingen de gemeente in de samenleving wil spelen. Hierbij zetten we nadrukkelijk in op regionale samenwerking. Het regiocontract speelt een belangrijke rol in het realiseren van gebiedsoverstijgende vraagstukken. Maar ook landelijke ontwikkelingen en kabinetsplannen met betrekking tot bijvoorbeeld Werken naar Vermogen, dagbesteding in de AWBZ en jeugdzorg vragen om andere keuzes. Ook hierin zoeken we oplossingen door bijvoorbeeld verdere samenwerking met andere gemeenten (zoals een regionaal WMO-beleid) en maatschappelijke instellingen. Kwaliteit gaat boven kwantiteit. Er wordt scherper gekeken naar de rol van de gemeente bij het bouwen van bijvoorbeeld buurthuizen.

In 2013 gaan we verder met het verkopen van opstallen en accommodaties die niet noodzakelijkerwijs nodig zijn voor de uitvoering van de gemeentelijke taken. Ook wordt verder onderzocht wat er mogelijk is om stapsgewijs te komen tot invoering van meer marktconforme (huur)prijzen. Na besluitvorming ten aanzien van de zwembaden in 2012, zal hieraan uitvoering gegeven worden in 2013.

Verdere ontwikkelingen, die gepland staan voor 2013:

- Starten met regionale uitvoering van de geplande transities van Zorg voor Jeugd, Werken naar Vermogen en Dagbesteding AWBZ
- Gemeente voelt zich verantwoordelijk voor een goede infrastructuur binnen de gemeentegrenzen, maar ook daarbuiten, daar waar het voor onze gemeente van belang is. Denk hierbij aan de N18 of de 380kV masten, maar ook aan concrete activiteiten t.a.v. openbaar vervoer, verkeer en onderhoud van wegen
- De gemeente heeft een doelstelling om duurzaamheid zichtbaar vorm te geven, die past bij een toekomstgericht bestuur
- De dienstverlening aan haar inwoners wordt verbeterd door het vergroten van het digitale aanbod via de gemeentelijke website
- De gemeente realiseert een nieuwe werkwijze die past in de nieuwe compacte en wendbare netwerk-organisatie

¹ Notitie 'Strategische heroriëntatie' van Gert van Santen, September 2011.

3. **In een vitale samenleving voeren mensen, instellingen en bedrijven de regie over hun eigen bestaan.**

De gemeente stimuleert betrokkenheid op elkaar en geeft ruimte voor eigen initiatieven. Waar maatschappelijke, culturele of lokale belangen gediend worden zal de gemeente initiatieven ondersteunen of zelf het initiatief nemen. Dit betekent voor 2013 dat initiatieven, die het toerisme en recreatie in de gemeente versterken, gestimuleerd worden. Bij openbare orde en veiligheid zal de gemeente zich reactiever opstellen en een sterker beroep doen op de (evenement)organiserende partijen.

Concrete doelstellingen in 2013:

- Voorzien in voldoende bereikbaar en volwaardige onderwijshuisvesting
- De gemeente heeft tot doel om (jonge) ondernemers te ondersteunen en te stimuleren
- De gemeente pakt kansen om de arbeidsmarkt en werkgelegenheid voldoende op niveau te houden
- Iedere kern heeft een eigen dorpsplan en geeft daar zelf vorm aan

4. **In een vitale samenleving is een solidaire gemeente.**

De meeste burgers zijn prima in staat hun eigen boontjes te doppen, maar de inwoner die niet in zijn primaire levensbehoefte kan voorzien en niet kan participeren in de samenleving laten we niet in de kou staan. Dit geldt ook voor wijken, kernen, dorpen en gemeenschappen waar de leefbaarheid of de vitaliteit in het geding is. Waar nodig zal de gemeente inwoners aanspreken op haar burgerschap en haar solidariteit met de lokale samenleving. In 2013 hebben we specifiek aandacht voor het versterken van het potentieel in de samenleving.

Voor 2013 staan de onder andere volgende onderwerpen gepland:

- Geslaagde preventieve inzet ter voorkoming dat jongeren en ouderen problemen krijgen
- Het 'brede gesprek' is ingebed in de aanpak van zorgvragen
- De arbeidsmarkt heeft een goede afstemming met het onderwijs

3. Wat willen we de komende jaren bereiken?

Dit jaar kiezen we er bewust voor de programma's niet in programmalijnen uit te werken, maar de belangrijkste thema's te benoemen en daarbij de doelen die we de komende jaren willen bereiken. Deze doelstellingen houden verband met de genoemde uitgangspunten in hoofdstuk 1. Ze zijn in de thema's dan ook weer terug te vinden.

Programma 1: Krachtige kernen

Basis voor dit programma zijn de gemeentelijke structuurvisie en woonvisie, maar ook het WMO beleidsplan, dat ten aanzien van leefbaarheid in de kernen en het voorzieningenniveau een belangrijke onderlegger is.

Leefbaarheid in de kernen

- iedere kern heeft een dorpsplan en geven daar zelf vorm aan
 - op dit moment hebben de meeste kernen al een dorpsplan. Waar nodig worden deze door de kernen zelf vernieuwd. Waar nog geen dorpsplan is, zal de gemeente ondersteunen en stimuleren zodat de kern een eigen dorpsplan kan ontwikkelen.
 - we ondersteunen als gemeente bij het realiseren van de dorpsplannen. De reeds ingezette plannen worden verder opgepakt en gerealiseerd, waarbij het initiatief bij de inwoners zelf ligt. Een goed voorbeeld hiervan is het realiseren van de multifunctionele accommodatie in Varsseveld.
 - we hebben specifiek aandacht voor plannen die nu vanuit een aantal kernen komen, zoals:
 - plein pastorie in Breedenbroek
 - centrumvisie Gendingen
 - centrumplan Uift
 - dorpsplan Sinderen
 - dorpsplan Heelweg
 - dorpsplan Silvolde
 - dorpsplan Megchelen
 - centrumplan Varsseveld
- waar we in 2011 en/of 2012 mee zijn gestart, maken we af binnen de door de raad vastgestelde investeringbedragen

Voorzieningen

- het voorzieningenniveau is passend, efficiënt, betaalbaar en multifunctioneel
 - in 2012 formuleren we het collectief, preventief basisniveau, waarna in 2013 de uitrol van dit basisniveau kan plaatsvinden. Dit vraagt onder andere herijking van de subsidieverordening en herijking van de accommodaties (zoals ook in de voorjaarsnota 2011 is aangegeven, kijken we kritisch naar eigendom)
- ten aanzien van de zwembaden hebben we onze doelstelling behaald
 - in de meerjarenbegroting is een bezuinigingstaakstelling opgenomen ten aanzien van de zwembaden. In 2012 wordt door de raad een besluit genomen over de wijze waarop deze taakstelling kan worden behaald, mede naar aanleiding van inbreng vanuit een expertmeeting.
- realisatie/verbetering van dorpshuizen en multifunctionele (sport) accommodaties heeft onze aandacht
 - we ondersteunen initiatieven uit de samenleving en waar nodig faciliteren en stimuleren we het realiseren van dorpshuizen/multifunctionele accommodaties. Hierbij gaat kwaliteit voor kwantiteit. We hebben de aankomende jaren aandacht voor lopende plannen vanuit de samenleving, zoals:
 - dorpshuis in Heelweg
 - dorpshuis in Westendorp
 - scoutinggebouw Breedenbroek
 - sportclustering Varsseveld

- sporthal IJsselweide Gendringen
- sportveld Varsselder
- gymzaal Etten
- Paasberg Terborg
- we kijken kritisch naar de exploitatiesubsidies op accommodaties
- waar we bindende afspraken hebben gemaakt, maken we de plannen af binnen de vastgestelde investeringsbudgetten.

Wonen

- de woonvisie wordt verder ter hand genomen. Hierbij hebben we specifiek aandacht voor de herstructurering van de Vogelbuurt in Ulft
- waar we bindende afspraken hebben gemaakt, maken we de plannen af binnen de vastgestelde investeringsbudgetten

Programma 2: Samenleven en zorgzaam zijn

Kenmerk van dit programma is het streven naar een samenleving waarin het zelforganiserend vermogen van onze inwoners en haar verbanden is vergroot. Er is een algemeen, preventief basisniveau voor alle inwoners en additionele ondersteuning voor mensen (en hun verbanden) die dat nodig hebben. De basis voor dit programma is het WMObeleidsplan.

WMO (welzijn, gezondheid, zelforganiserend vermogen)

- de preventieve inzet ter voorkoming van problemen bij jongeren en ouderen is geslaagd
 - we zetten sterker in op preventie. Die preventieve inzet die bijdraagt aan de nieuwe doelen vanuit het WMObeleidsplan zal worden geïntensiveerd. Hierbij willen we ruimte creëren voor nieuwe ideeën vanuit de samenleving en bestaande effectieve projecten verder uitrollen.
 - we zetten in op het bevorderen van een gezonde leefstijl bij jong en oud; hierbij richten we ons met name op bewegen, voeding, veiligheid en inzet van eigen kracht
 - de uitkomsten vanuit de raadsbijeenkomst met inwoners over de WMO worden meegenomen in het ondersteunen van nieuwe preventieve inzet.
- het verenigingsleven heeft een preventief activiteitenpakket ontwikkeld en ingevoerd
 - zoals met een motie van de raad bij het WMObeleidsplan is vastgesteld, zetten we sociaal veranderkapitaal in voor het ontwikkelen van nieuwe, preventieve activiteiten door het verenigingsleven, via een te vormen werkplaats.
- er is voldoende potentieel aan vrijwilligers en mantelzorgers
 - om het zelforganiserend vermogen te vergroten is inzet van hulp uit de eigen sociale omgeving vaak noodzakelijk. We willen het potentieel beter vinden en benutten.
 - we ondersteunen vrijwilligers en mantelzorgers, zodat ze toegerust (blijven) om hun taak te kunnen vervullen
 - we stimuleren de participatie van 55-plussers / activiteiten voor en door ouderen door gebruik van aanwezige talenten, kennis en kunde (bijvoorbeeld door het project 'Zilveren Kracht')
 - we stimuleren de inzet van maatschappelijke stages in onze gemeente
- het 'brede gesprek' is ingebed in de aanpak van zorgvragen
 - Het vergroten van zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen, het verbeteren van ketensamenwerking en het efficiënter inzetten van curatieve producten zijn doelen vanuit het WMObeleidsplan. Om deze te realiseren is het noodzakelijk op een andere wijze om te gaan met aanvragen. Het 'brede gesprek' is hier een doeltreffende methode voor.
- we zijn toegerust voor de uitvoering van de Wet Zorg voor Jeugd, de Wet werken naar vermogen en overheveling van dagbesteding AWBZ
 - in samenwerking met de regio bereiden we ons voor op de nieuwe wetten en overheveling van taken naar de gemeente. Hierbij zoeken we ook in de uitvoering mogelijke samenwerkingsverbanden met andere gemeenten.

- we stimuleren samenwerking op lokaal en regionaal niveau bijvoorbeeld waar het gaat om vergelijkbare initiatieven

Organiserend vermogen in de samenleving

- de pilot dorpskracht en buurtbudgetten zijn met succes ingebed in de kernen
 - de kernen geven zelf hun prioriteiten aan ten aanzien van nodige acties die de leefbaarheid in de eigen omgeving verbetert en zelforganiserend vermogen van de inwoners vergroot. De inwoners kunnen hier zelf invulling aan geven, onder regie van de gemeente.
- wijkgericht werken is ingebed
 - we rollen het wijkgericht werken verder uit, conform het besluit van de gemeenteraad in maart 2012
 - de dorpsregisseurs worden in 2012 aangesteld en kunnen hun rol verder ontwikkelen in 2013
 - inwoners weten waar ze moeten zijn, de ketensamenwerking loopt efficiënt en effectief

Onderwijs

- het onderwijs is afgestemd op de behoeften van bedrijven
 - om de aantrekkelijkheid van de arbeidsmarkt voor bedrijven en inwoners te versterken, stimuleren en ondersteunen we de afstemming tussen onderwijs en bedrijfsleven
 - we hebben aandacht voor de mogelijke aansluiting van het hoger onderwijs in de regio
- we actualiseren het huisvestingsplan
 - de snelle ontwikkelingen vragen om een regelmatige bijstelling van het huisvestingsplan onderwijs
- er is een visie ontwikkeld op het RMC i.r.t. voortijdig schoolverlaten en vroegsignalering.
 - dit wordt in regionaal verband opgepakt. Hiervoor moet nog draagvlak georganiseerd worden
- we ondersteunen de herbouw en/of nieuwbouw van scholen daar waar noodzakelijk. Hierbij hebben we specifiek aandacht voor:
 - brede school Ulft Noord
 - nieuwbouw school Gendringen
- we bereiden ons voor op de invoering van passend onderwijs

Jeugd

- het project familienetwerkberaad (hulpverlening waarbij de familie haar eigen sociale netwerk inschakelt) is geëvalueerd en hieraan is een vervolg gegeven
 - in 2013 loopt de pilot af. Als deze aanpak succesvol blijkt en bijdraagt aan de nieuwe doelstellingen vanuit het WMO beleidsplan, bedden we het familienetwerkberaad in.
- het Centrum voor Jeugd en Gezin is verankerd in onze gemeente
 - we streven ernaar dat onze jeugd gezond en veilig kan opgroeien in onze gemeente. We zetten ook hier nadrukkelijk in op preventie, waarbij we met name aandacht besteden aan opvoed- en opgroei-ondersteuning.
 - het CJG dient als stevige basis en versterkt de komst van de Wet Zorg voor Jeugd.
- meer jongeren raken betrokken bij het doen van vrijwilligerswerk
 - door jongeren te betrekken in activiteiten, waarbij ze iets doen voor een ander, boren we nieuw potentieel aan en leren we de jongeren ook hun eigen kracht te benutten.
- de ondersteuning van jeugdigen, ouders en gezinnen is volgens de uitgangspunten van de nieuwe Wet Zorg voor Jeugd geborgd.

- met dit basismodel zorgen we ervoor dat onze gemeente een goede aansluiting creëert met de nieuwe Wet.
- bij het basismodel hebben we een plan van aanpak, waarmee de uitrol wordt gerealiseerd. Dit loopt van preventieve inzet en gebruik van systeemgerichte methodieken tot opdrachtverlening aan maatschappelijke organisaties.
- we voeren pilots uit in verschillende kernen
- we zetten in op intensieve samenwerking in de keten en kennis van het netwerk, zodat de doorgaande lijn wordt geborgd.

Programma 3: Oude industrie verbonden met cultuur en kunst

Leidend voor dit programma is de vastgestelde gebiedsvisie voor het DRU- industriepark en de nota Vuur voor Cultuur.

Cultuur

- het beleid in de nota 'Vuur voor Cultuur' (2009 – 2012) wordt voortgezet.
- de plannen voor het DRU complex worden gerealiseerd. Hierbij hebben we specifiek aandacht voor:
 - Parkmanagement. We komen in de loop van 2012 tot een opzet hiervoor, in overleg met de verschillende partners op het Industriepark. In 2013 zal dit concept worden uitgerold.
 - Ontwikkeling SSP-hal. Deze zal in de toekomst bij een externe partij worden ondergebracht. In het komende jaar gaan we ervaring opdoen met de inzet van de SSP-hal als evenementenhal. Daarmee kunnen randvoorwaarden meegegeven worden aan een toekomstige externe exploitant.
 - Openbare ruimte. In de loop van 2012 is de pleinenvisie gereed. De realisatie van de inrichting van de verschillende pleinen zal de komende jaren stapsgewijs kunnen plaatsvinden, afhankelijk van het beschikbaar komen van middelen.
 - Parkeren. Een deel van het parkeren zal worden opgelost bij de inrichting van de verschillende pleinen. Een groot deel zal te zijner tijd worden opgelost in het DRU-park. Tot dan zullen er tijdelijke voorzieningen nodig zijn.
 - DRU-park. Dit gebied aan de noordzijde van de Oude IJssel zal ontwikkeld worden als een combinatie van een agrarisch gebied met landschappelijk goed ingepaste parkeervoorzieningen en met de mogelijkheid om er evenementen te houden. De inrichting is mede afhankelijk van de externe beslissing over het tracé van de 380 kV lijn van Tennet.
 - DRU hotel. Het Ketelhuis - waarin het hotel zal worden gevestigd – wordt momenteel gerestaureerd door eigenaar BOEi.

Programma 4: Energiek ondernemen

De economische ontwikkeling en het ondernemerschap bevorderen met behulp van innovatie, duurzaamheid, bereikbaarheid en maakindustrie. Oude IJsselstreek wil op deze terreinen een kwaliteitsslag maken. Het bieden van voldoende werkgelegenheid en een goede arbeidsmarkt zijn hierbij belangrijke factoren.

Economie en industrie

- versterking en bevordering ondernemerschap, werkgeverschap en arbeidsmarkt
 - dit bereiken we door onder andere:
 - de positie van starters te verbeteren door mee te werken aan projecten als IkStartSmart en Ondernemerscentrum,
 - faciliteiten en voorzieningen te bieden (zoals aantrekkelijke bedrijfslocaties, maar ook toegang tot externe kennis),
 - stimuleren van netwerken en innovatietrajecten en grensoverschrijdende samenwerking.
- faciliteren dat glasvezel is aangelegd in de grotere kernen en bredere uitrol van glasvezel stimuleren en ondersteunen.

- de bedrijven ondersteunen om voldoende arbeidskrachten aan te trekken en te behouden
 - we ondersteunen projecten als de management development opleiding in de Achterhoek, de verbetering van de toegankelijkheid van bedrijven en zelfstandigen; het aantrekkelijk maken van techniek voor jongeren en het bieden van stageplaatsen aan jongeren.
- bedrijfslocaties en plekken voor ontwikkeling van bedrijfskansen zijn belangrijk voor het behoud van een actieve economie. Hierbij hebben we aandacht voor:
 - de realisatie van de Afbramerij. Deze wordt verder ter hand genomen onder regie van de gemeente en gerealiseerd door en voor ondernemers, onderwijs, verenigingen, kunst en cultuur.
 - Voortgang ontwikkeling bedrijventerrein Akkermansweide (vaststellen en realiseren van de plannen)
 - De sluiting van kaasfabriek FrieslandCampina in Varsseveld (visie op de leegstand en herontwikkeling)
 - De Hofskamp industrie in Varsseveld (pilot vergroening)
 - BVA/Kramp in Varsseveld (bedrijfsuitbreiding en openbare ruimte)

Toerisme en recreatie

- versterking recreatieve voorzieningen
 - we versterken voorzieningen als fiets- en ruitersporen en vaarvoorzieningen. Hierbij hebben we specifiek aandacht voor het realiseren van een fietspad in Megchelen en de omgeving van de molen in Varsseveld
 - we voeren het lokaal toeristisch recreatief ontwikkelingsplan (TROP) uit
 - de Vennebulten hut en toren worden gerealiseerd
- we kijken kritisch naar het bezit en de exploitatie van de molens in onze gemeente

Verkeer/verbindingen

- wij wenden onze invloed aan om de nieuwe afrit op de A3 bij Netterden met zo min mogelijk negatieve gevolgen voor onze inwoners te laten realiseren
- bereikbaarheid voor inwoners en bedrijven behouden of verbeteren door voldoende kwalitatief onderhoud van de infrastructuur
- stimuleren van beter openbaar vervoer (uitbreiding buurtbussennetwerk en grensoverschrijdend vervoer)
- we spreken onze partners aan op gemaakte afspraken ten aanzien van het station en de spoorwegovergangen. Daarbij realiseren we de aanleg van het parkeerterrein op het station in Varsseveld
- we spreken onze partners aan met betrekking tot het realiseren van de 380kV
- we wenden onze invloed aan ter stimulering van een goede realisatie van de gewenste verbetering van de N18
- de infrastructuur rondom Netterden heeft onze aandacht

Duurzaamheid

- het realiseren van de CO₂- doelstelling in 2020 behalen we door aanpak van diverse projecten en activiteiten op het gebied van duurzaamheid. Denk hierbij aan bijdragen aan de Achterhoekse Groene Energie Maatschappij (AGEM), het accord van Groenlo. de Achterhoek bespaart en verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen.
- daar waar we geen directe regie of zeggenschap op hebben, wenden we onze invloed aan om duurzaamheid te bevorderen.

Programma 5: Kwaliteit in dienstverlening en bestuur

Er is een transparante dienstverlening die op maat wordt aangeboden, passend in de sterk ontwikkelende omgeving.

Organisatie

- realiseren van een nieuwe werkwijze die past in de nieuwe compacte en wendbare netwerkorganisatie.
 - we rollen het Nieuwe Werken verder uit
 - we voeren resultaatgericht werken en flexplekken in
- in 2015 staat er een nieuwe compacte en wendbare kernorganisatie met een flexibele schil en waar mogelijk regionale uitvoering van taken

Dienstverlening

- we voldoen aan het "Gemeente heeft antwoord" concept.
 - om dit te realiseren voeren we zaakgericht werken in en vormen we de publieksbalie om naar één team onder voorwaarde dat de beheerskosten en ICT binnen de afgesproken grenzen blijven
 - we voeren waar mogelijk samen met Doetinchem uit

4. Financieel kader

Onderstaande tabel geeft de financiële ontwikkelingen weer, uitgaande van de begroting 2012 en de Rijksbesluiten en budgetten zoals bekend vóór de val van het kabinet. Wel zijn de te verwachten ontwikkelingen vanuit het lente-accord voor zover mogelijk meegenomen. De definitieve gevolgen zijn echter nog niet bekend, waardoor hier nog wijzigingen op kunnen plaatsvinden.

Ontwikkelingen tov begroting 2012	2012	2013	2014	2015
Saldo begrotingsboekwerk 2012 - 2015	20.334	1.903	405.683	-563.692
<i>Besloten in begrotingsraad:</i>				
Extra ozb niet-woningen	50.100	50.100	50.100	50.100
Onderbrengen NME voor € 38.000 in afvalstoffenheffing	38.000			
Uitwerken nota kunst incidenteel		50.000	50.000	50.000
Regiotaxi structureel		171.483	171.483	171.483
<i>Besloten nav bespreking met provincie:</i>				
Raadsbesluit bestemming algemene reserve	-100.000	-200.000	-300.000	600.000
Uit algemene reserve	750.000	750.000	750.000	750.000
Nieuw uitgangspunt	758.434	823.486	1.127.266	1.057.891
Voorgenomen toevoeging algemene reserve		-758.434	-823.486	-1.127.266
Uitgangspunt na begrotingsraad 3 november 2011	758.434	65.052	303.780	-69.375
<i>Ontwikkelingen in 2012:</i>				
Maatregelen:				
resultaten maatregelen conform 1e berap	-437.805	-84.000	-59.000	-59.000
Nieuwe ontwikkelingen:				
resultaten budgetten conform 1e berap	275.396	-211.122	-211.122	-211.122
Actuele stand begroting 2012 - 2015	596.025	-230.070	33.658	-339.497
Totaal afwijkingen	-162.409	-295.122	-270.122	-270.122
<i>Verwachte ontwikkelingen op basis van landelijke besluiten</i>				
Verwachte verlaging algemene uitkering*		-900.000	-900.000	-900.000
CAO*		-200.000	-200.000	-200.000
Verwachte uitgangssituatie meerjarenbegroting 2013 - 2016		-1.330.070	-1.066.342	-1.439.497

* Beide zijn inschattingen op basis van de kennis van mei 2012 (de gevolgen vanuit het lente-accord zijn voor zover mogelijk meegenomen). De junicirculaire zal mogelijk meer duidelijkheid geven.

Het overzicht laat zien dat ten opzichte van de uitgangssituatie in november 2011 een verwachte verslechtering is opgetreden van € 162.409 in 2012 tot € 270.122 in 2015. Dit is doorgerekend op basis van de stand van zaken aangaande de maatregelen en de voortgang van de budgetten zoals weergegeven in de eerste Berap.

De doelstellingen die beschreven staan in hoofdstuk 2 zijn tot stand gekomen op basis van het coalitieprogramma 2012-2014. Daarbij zijn in acht genomen recente ontwikkelingen en het feit dat we de broekriem zullen moeten aanhalen. Sommige doelstellingen maken al deel uit van de huidige meerjaren begroting, sommige zijn aangepast en sommige doelstellingen zijn op basis van de actualiteit toegevoegd.

De huidige globale financiële doorrekening van de doelstellingen leidt tot een extra vraag om budget. Hierin is meegenomen de € 250.000 vanuit de motie van de raad voor sociaal veranderkapitaal. Deze € 250.000 wordt vanaf 2015 terugverdiend met € 50.000 per jaar op de exploitatielasten ten behoeve van de WMO.

Zoals echter uit bovenstaande tabel blijkt is de verwachting dat we het juist met (veel) minder budget moeten gaan doen. (Hoe groot de exacte vermindering op het gemeentebudget zal zijn, weten we niet. Een en ander is afhankelijk van de definitieve gevolgen vanuit het lente-accord en het nieuw te vormen kabinet) Ook hebben we vorig jaar afgesproken dat we (eenmalig) de nieuwe kapitaalslast in 2013 als gevolg van nieuwe investeringen niet hoger laten zijn dan € 300.000.

Dit betekent dat we op weg naar de begroting van 2013 nog keuzes maken en oplossingen zoeken om tot een sluitende begroting 2013 e.v. te komen.

We doen dit door de vier uitgangspunten (uit hoofdstuk 2) zeer scherp tegen het licht te houden en als gemeente vanuit onze nieuwe rol te fungeren. Hierbij zetten we sterk in op zorg, onderwijs, en economie. We realiseren ons dat sommige keuzes niet altijd meer ongemerkt ingezet kunnen worden. Maar door hierop in te zetten en geen dingen meer te doen die niet onder de vier uitgangspunten vallen, kunnen we onze rol op de juiste manier oppakken en afscheid nemen van 'oud' beleid. De besparingen zetten we in om vanuit onze rol de doelstellingen vanaf 2013 te kunnen realiseren en een deel van het tekort op de begroting te dekken.

Zowel de investeringslijst uit voorgaande jaren als de gewenste investeringen voor 2013 houden we nauwkeurig tegen het licht (ook hier weer met de vier uitgangspunten uit hoofdstuk 1 als basis). Waar investeringen uit voorgaande jaren geen doorgang vinden, dan wel voor lagere kosten kunnen worden gerealiseerd, ontstaat ruimte voor nieuwe investeringen in 2013.

Woonlasten

Met het begrip woonlasten bedoelen we de gezamenlijke lasten voor onroerende zaak belasting (OZB), afvalstoffen- en rioolheffing. De stijging van de woonlasten zal in 2013 niet meer dan 3% bedragen, zoals ook is afgesproken. We stellen voor de OZB-opbrengsten (niet te verwarren met het OZB-tarief) met 3,5% te laten stijgen. Dat betekent dat de stijging van de opbrengsten uit afvalstoffenheffing en rioolheffing lager zal zijn om op een gemiddelde stijging van hooguit 3% uit te komen. Een stijging van 1% van de OZB opbrengsten levert ongeveer € 55.000 op.